

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De approbatione requisita in confessario. 17

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

8. Pœnitens quando tenetur Confessarium instruere de gravitate culpæ.
9. Aliquando indoctus audire confessiones potest.
10. Quam obligationem habeant Episcopi, aliarumque Ecclesiarum Prelati.

1. Bonitas, & scientia per se ad valorem Sacramenti requisita non sunt: siquidem absque illius materia, & forma, & Minister jurisdictionem habens stare potest, ut pluribus relatis docuit Suar. *disput. 28. sect. 2. num. 12.* Bonac. *disput. 5. de pœnitent. q. 7. punct. 4. §. 2. num. 13.* & 14. Eaque de causa punct. 11. probatum reliquimus, pœnitentem bona fide confitentem Sacerdoti existimanti peccata venialia esse, quæ vere erant mortalia, obligatum non esse confessionem repetere: quia ea ignorantia non impediunt rectam pœnitentis dispositionem, & Confessarii absolutionem.

2. Sunt tamen bonitas, & scientia duo necessaria ad licitum Sacramenti usum. Et in primis est necessaria probitas: etenim Sacerdos, ut sacramentum debite ministret, existimare debet, nullo peccato mortali, nullave censura impediatum esse: aliter mortaliter peccabit, nisi forte ob subitam necessitatem excusetur, sicuti latius dixi *tr. 18. de Sacrament. in genere. pun. 5.* Deinde, requiritur scientia, ut pœnitentem iudicare, mederi, & in via Dei dirigere possit, quia Sacerdos officium Iudicis, Medici, Pastoris, & Doctoris sustinet, ut bene inter alios observat Suar. *disp. 28. sect. 2.*

3. Hæc autem scientia est, quæ valet cernere ex peccatis, quæ communiter occurrunt, & confessionibus subsistentur, quæ sint mortalia, quæ circumstantiæ mutant speciem, quæ sint reservata, quæ excommunicationem habent annexam, & alia huiusmodi. Non tamen est necessarium, ut omnia supradicta exacte noverit, aliàs vix reperiretur Confessarius idoneus: sufficit, si frequentius occurrentia noverit, & de aliis dubitare sciat, & proprio studio, & labore, aliorumve consilio dubium vincat, ut docuerunt Valq. *de pœnitent. q. 93. art. 3. dub. 1.* Suar. *disp. 28. sect. 2. Regid. disp. 8. de pœnit. dub. 15. nu. 126.* Bonac. *disp. 5. de pœnit. q. 7. punct. 4.* Layman. *lib. 5. sum. tract. 6. cap. 17. quæst. 1.*

4. Hinc fit pro diversitate locorum, & personarum maiorem, vel minorem scientiam in Confessario requiri. Etenim, ut dictum est, Confessarius scientiam habere debet, saltem eorum, quæ communiter committuntur ab iis pœnitentibus, quibus iudicandis est expositus. At aliqui pœnitentes difficiliore præ aliis casus habent, aliquæ oppida præ aliis difficiliore tractus exercent. Qui ergo expositus fuerit, cuiuscunque generis pœnitentium confessiones excipere, abundantiore scientia pollere debet, quam is, qui seminarium, aliorumque proborum hominum confessionibus excipiendis expositus est. Atque ita docent Valq. Bonac. Regid. & Laym. *loc. alleg.*

5. Cum vero Sacerdos dubius est, an polleat scientia necessaria ad debitam sacramenti administrationem, consulat Superiorem, vel virum doctum, & eius dictis acquiescat. Si enim Superior, vel vir doctus affirmet scientiam sufficientem habere, dubium deponat: ducitur enim ratione probabili, quæ ad regulandas humanas actiones sufficiens est, ut bene in præfenti docuerunt, Nauarr. *c. 4. n. 9.* Henriq. *lib. 6. c. 26.* Suar. *disp. 28. sect. 2. dub. 7.* Valq. *q. 93. art. 3. dub. 1. ad finem.* Bonac. *disp. 5. q. 7. pun. 4. §. 2. n. 6.* Laym. *lib. 5. sum. tract. 6. c. 13. q. 1.* colligiturque ex *cap. Quid culpatur. 23. q. 1.*

6. Tria superiunt certa. Primum, opus Confessario non esse, ut de quolibet individuo, & singulari peccato iudicium efformet, mortaleve sit, an veniale: quia id difficillimum est, & sæpe impossibile; sufficit, si peccati genus, seu speciem agnoverit, & qualiter patratum fuerit, perceperit: hæc enim scientia prudenter iudicium feret, & medicinam, proventus necessarium est, adhibere poterit. Sic Sylvest. *verbo Confessor. 3. q. 9. num. 13.* Nauarr. *sum. cap. 4. num. 9.* Suar. *disp. 28. sect. 2. num. 2.* Valq. *q. 93. art. 3. dub. 1. num. 1.* Bonac. *disp. 5. de Sacram. quæst. 7. p. 4. §. 2. n. 12.*

7. Secundum est certum. Si Confessario accidat casus, quem ex tempore decidere non potest; sperat autem proprio studio, vel consilio doctorum decidendum, poterit pœnitenti absolutionem impendere, si ipse facturum promittat, quod fuerit iudicatum: quia sufficienter videtur dispositus absolutioni recipiendæ. Et notavit Sylvest. *Confessor. 3. n. 12.* Nauarr. *sum. c. 26. n. 3.* Henriq. *lib. 6. c. 26. n. 9.* Suar. *disp. 28. sect. 2.* Coninch. *disp. 9. de pœnit. dub. 16. num. 126.* Bonac. *disp. 5. de pœnit. q. 7. p. 4. §. 2. n. 10.*

8. Tertium. Si pœnitens doctus sit, & aperte cognoverit. Confessarium eius peccati gravitatem non percipere, obligatus videtur Confessarium instruere: quia tenetur facere, quantum in se est, ut Confessarius iuste ferat iudicium in causa ita gravi. Extra hunc casum non tenetur gravitatem culpæ in actu signato exprimere: sufficit, si in actu exercitio eam manifestet, narrando factum, & circumstantias occurrentes, ut aliis relatis docuit Suar. *disput. 28. sect. 2. n. 18.*

9. Quæ hæcenus diximus, per se requiruntur, spectata

rerum natura: at casus contingere potest, in quo alias indoctus, & ineptus, doctus, & apertus iudicetur. Etenim, si nullus Sacerdos, proventus sacramentum absolute exposularet, inveniretur populo proficidius: expedit præfici minus idoneum, ne diu populus Pastore careret, qui adstante ea necessitate doctus, & idoneus est, qui aliàs ut indoctus, & ineptus repellatur, sicuti bene notavit Regid. *de Coninch. disput. 8. dub. 16. in fine, num. 127.* ubi prudenter monet, debere sic perfectum dare operam, tum proprio studio, tum aliorum consilio, ut quoad fieri possit, ineptitudinem vincat, & se muneri exercendo aptum reddat.

10. Ex his inferitur, quam gravi obligatione Episcopi, aliique Ecclesiarum Prelati adstringantur ad Pastores idoneos præficiendos. Etenim, cum penes ipsos principalis cura Ecclesiarum resideat, cui ut satisfaciatur Pastores eligant, si neque elegerint, aut sic electos, & constitutos non removerint, cum aliàs idoneos poterint constituit, obligationem sui muneris gravissimè laedunt, & de sua negligentia, animarumque iactura rationem in iustissimo Dei Iudicio sunt reddituri.

PUNCTUM XVII.

De approbatione requisita in Confessario.

Tridentinum sess. 23. cap. de reform. inquit: *Quamvis Presbyteri in sua Ordinatione potestatem absolventi, à peccatis accipiant: decernit tamen sancta Synodus, nullum, etiam Regularem, posse confessiones secularium, etiam Sacerdotum, audire, neque ad id idoneum reputari, nisi aut parochialem, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alius idoneus iudicetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtinens, privilegio, & consuetudine quacunque, etiam immemorabili, non obstantibus.* Circa quod decretum aliqua occurrunt examinanda. Primum, quid sit approbatio. Secundò, quæ personæ, & ad quas confessiones excipiendæ ea approbatione indigeant. Tertio, qui possint, vel teneantur illam concedere. Quarto, an semel concessa suspendi, vel reuocari possit.

§. I.

Quid sit approbatio; qualiter concedi debeat; & quæ eius necessitas.

1. Definatur approbatio.
2. Quid, si ab Episcopo exterius approbetur, & interius iudicetur inhabilis.
3. Approbatio est à iurisdictione distincta.
4. De approbatione ex beneficii collatione, & per authenticum iudicium.
5. Quæ conditiones ad vivanque requirantur.
6. Gratis concedi debet approbatio.
7. Approbatio Religiosorum, qui non sunt à Superioribus presentati, nulla est.
8. Quæ sit necessitas huius approbationis.

1. **A**pprobatio est authenticum testimonium, quo aliquis Sacerdos habilis, & idoneus ad excipiendas confessiones declaratur, ut ex communi sententia docent Suar. *disp. 28. sect. 4. n. 22.* Valq. *quæst. 93. art. 3. dub. 4. n. 4.* & 5. Laym. *lib. 5. sum. tract. 6. cap. 17. n. 7.* Regid. *de Coninch. disp. 8. dub. 7. n. 49.* & alij referendi. Hanc autem declarationem præstare Episcopus potest; tum iudicando esse habitum Sacerdotem, quem approbat; vel iudicando inhabilem esse. Si iudicat esse habitum, & illud iudicium authenticum facit, tamen si decipiat, vere approbatus existit: quia habet omnia, quæ ad approbationem requiruntur. Aliàs sæpe de valore approbationis dubium esse potest cum gravi animarum iactura, sicuti notavit Bonac. *disp. 5. de pœnit. quæst. 7. pun. 4. §. 1. num. 30.* & innuit Suar. *disp. 28. sect. 5. num. 7.* Reginald. *lib. 1. sum. num. 197.*

2. Verum, si ab Episcopo exterius approbetur, & interius fuerit iudicatus inhabilis, censet Bonac. relatis Suar. & Reginald. & Barbosa *2. p. de potest. Episc. alleg. 25. nu. 20.* nullam esse approbationem: quia Concilium duo videtur exposulare & iudicium Episcopi, & illius approbationem, ut colligitur ex illis verbis: *et idoneus iudicetur, & approbationem obtinens.* Atqui ab Episcopo habilis exterius iudicatur: cum tamen interius inxabilis iudicetur, non verè sed fide, tanquam habilis, approbatur. Non igitur ea approbatio valida esse potest. Cæterum verius existimo, validam esse approbationem, dum Episcopus fictionem non declarat. Mouerit quia Concilium de iudicio, & approbatione visibili loqui censendum est: quia Ecclesia non iudicat de occultis, & quæ in actu exterioriore non prodeant. Præterea, quia à iudicio authenticò,

Notanter expressit Concilium, *etiam sacerdotum*, ne aliis incelligeret ob consuetudinem, quam Sacerdotes habebant sibi inuicem confitendi, confiteri posse Sacerdoti, parochiale beneficium non habenti, neque aliis ab Ordinario approbato. Et forte derogationem huius consuetudinis attendit Concilium, cum dixit: *Privilegiis, & consuetudine quacunque, etiam immemorabili, non obstantibus*. Atque ita docet Tolet. lib. 5. summ. cap. 13. n. 5. ad finem. Fagundez de secundo Ecclesia precepto, lib. 7. cap. 2. in fine. Cui decreto non obstat consuetudo recepta, qua Parochi, imò simplices Sacerdotes, modo approbati sint ab Ordinario, sibi inuicem confiteri possint; quia hæc potestas est iurisdictionis, quæ ob necessitatem frequentis celebrationis omnibus censetur concessa, vt docuit Suar. disp. 2. 7. sect. 3. n. 4. Coninch. disp. 8. de pœnit. dub. 8. cons. 3. n. 61.

Hæc approbatio, etsi requiratur ad iurisdictionis usum, à iurisdictione tamen est omnino distincta, nam iurisdictione est superioritas subditos respiciens, at approbatio dispositionem, & aptitudinem personæ approbatæ spectat. Quapropter approbati sacerdos potest, quin vllam iurisdictionem habeat, & e contra iurisdictionem habere potest, sicuti habent religiosi, quia approbationem ab Episcopo obineat: approbatio namque non est iurisdictionis concessio; sed habitatis personæ authentica declaratio. Atque ita tradunt Suar. disp. 28. sect. 4. num. 22. Valq. de pœnitent. quest. 97. art. 3. dub. 4. n. 4. Llamas 1. p. methodi, cap. 6. §. 5. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 11. num. 7. Verùm esto approbatio à iurisdictione seuincta sit; regulariter tamen cum approbatione coniungitur: Episcopus enim sacerdotem approbans simul iurisdictionem concedit, vt docent Henric. lib. 11. de matr. cap. 3. n. 5. Guier. lib. 1. c. 10. quest. 1. cap. 2. §. 1. sub num. 23. Fagundez de secundo Eccl. precepto, lib. 7. c. 3. num. 4. & 5. & colligitur ex Thom. Sanch. lib. 3. de matr. disp. 35. n. 7.

Conceditur sacerdoti hæc approbatio primò, parochialis beneficii collatione; collatione, inquam, non electione, seu præsentatione. Nam electus, seu præsentatus non dicitur beneficium habere, quod Concilium requirit, sed habiturum. Secundo, si Episcopus prævio examine procedente, aut alia via idoneitatem Sacerdotis cognoscens authenticè iudicet, & delectat idoneum, cui iurisdictione ad excipiendas confessiones committi possit. Quoties autem Episcopus Sacerdotem sibi subditum ad audiendas confessiones designat, eo ipso censet idoneum esse, alias iniqua esset, & inuálida designatio, sicuti docent Cord. ab. in sum. quest. 10. Suar. disp. 28. de pœnit. sect. 4. n. 10. Fagundez de secundo Eccl. precepto, lib. 7. cap. 2. n. 6. & cap. 3. in fine. num. 14. Barbol. de potest. Episc. alleg. 25. n. 6. Bonac. disp. 5. q. 7. p. 4. §. 1. n. 10. Coninch. disp. 8. dub. 7. n. 49.

Ad prædictam approbationem, si ex beneficii parochialis collatione confluat, scriptura reliquæque conditiones pro valida beneficii collatione requisitæ exposcuntur. Si verò ex authentica declaratione habeatur approbatio, scriptura opus non est, siquidem neque in Concilio, neque alibi, vt necessaria exposcuntur, neque ex natura rei necessaria est, cum verbo tenus fieri possit, & sæpe fiat, vt notant Suar. disp. 28. sect. 5. num. 9. Bonacina disp. 5. de sacrament. quest. 7. punct. 4. §. 1. in fine. Fagundez de secundo Eccl. precepto, lib. 7. cap. 2. n. 60. Monent tamen, & bene, consultum esse in scriptis haberi, vt certius constet, quando necesse fuerit.

Deinde debet gratis concedi, vt expressit Tridentin. An verò defectus huius conditionis approbationem non solum illicitam, de quo dubium non est, sed irritam reddat, sicuti reddit collationem beneficii? difficultate non caret. Verior est pars negatiua: quia pœnit. extendendæ non sunt vltra casus expressos. At nullibi habetur, hanc approbationem simoniae obiectam annullari. Non igitur est alienandum. Et ita docet Suar. t. 4. de pœnit. disp. 28. sect. 5. n. 19. Reginald. lib. 1. num. 180. dub. 3. Bonac. disp. 5. quest. 7. punct. 4. §. 1. in fine. Nullatenus tamen audiendæ est Fagundez de secundo Ecclesia precepto, lib. 7. cap. 2. numer. 66. affirmans, si pretium, quod pro obtinenda approbatione datum est, leue fuerit, veniale tantum peccatum esse, quippe, vt tract. 17. disp. vlt. de simonia, punct. 1. in fine. simonia ita est vitium execrandum, vt nullam leuem materiam admittat.

Illud placet aduertere cum Henric. lib. 5. de pœnit. cap. 6. n. 6. Fagundez lib. 7. de secundo Eccl. precepto, cap. 2. n. 31. nullam esse approbationem datam religiosi, qui expressè, vel tacitè à suis superioribus prædicta non fuerint, iuxta textum in Clement. Dudum de sepult. §. Statuimus. Etenim cum Religiosi nec velles, nec nolle habeant nisi suis Prælati subordinatum, præsumitur Pontificem nolle Prælati inuitis approbationem concedere, quæ & religioni noxia esse potest, & contra religionem obtrata est.

Necessitas huius approbationis tanta est, vt absque illa nullus sacerdos secularis, vel regularis possit confessiones secularium, etiam sacerdotum audire, non solum licitè, sed nec valde: quod satis indicat verbum illud, non possit, quod omnino potentiam tollit, vt multis relatis probat Sanch. libr. 6. de matr. disp. 38. n. 20. & tradit in præsent. Valq. q. 97. art. 3. dub. 3. Suar. disp. 28. sect. 5. & 6. Bonac. disp. 5. q. 6. punct. 4. §. 1. n. 9. Agid. de Coninch. disp. 8. dub. 7. n. 49. Fagundez, libr. 7. c. 2. n. 47. Barbol. alleg. 25. n. 1. & 2.

Errò. de Castro. Sum. Mor. Pars IV.

Notanter expressit Concilium, *etiam sacerdotum*, ne aliis incelligeret ob consuetudinem, quam Sacerdotes habebant sibi inuicem confitendi, confiteri posse Sacerdoti, parochiale beneficium non habenti, neque aliis ab Ordinario approbato. Et forte derogationem huius consuetudinis attendit Concilium, cum dixit: *Privilegiis, & consuetudine quacunque, etiam immemorabili, non obstantibus*. Atque ita docet Tolet. lib. 5. summ. cap. 13. n. 5. ad finem. Fagundez de secundo Ecclesia precepto, lib. 7. cap. 2. in fine. Cui decreto non obstat consuetudo recepta, qua Parochi, imò simplices Sacerdotes, modo approbati sint ab Ordinario, sibi inuicem confiteri possint; quia hæc potestas est iurisdictionis, quæ ob necessitatem frequentis celebrationis omnibus censetur concessa, vt docuit Suar. disp. 2. 7. sect. 3. n. 4. Coninch. disp. 8. de pœnit. dub. 8. cons. 3. n. 61.

§. I I.

Quæ personæ, & ad quas confessiones excipiendas prædicta approbatione indigeant.

1. Omnes indigent ad secularium confessiones, secus ad confessiones regularium.
2. Non excipiuntur, esto graduati sint.
3. Quid pro confessionibus Episcoporum, aliorumque Prælatorum.
4. Dedicatur questio.
5. Soluuntur opposita.
6. Approbati in duplici sunt differentia.
7. Approbatus per beneficium parochiale eligi potest in tota diocesi.
8. Etiam extra diocesim eligi potest, quicquid dicat Guier.
9. Approbatus absolute, per authenticum iudicium ubilibet eligi potest.
10. Item approbatus cum restrictione, quicquid alij contra sentiant.
11. Quid dicendum de confessione religiosorum, an eligi possit non approbatus.

Regula generalis est, ad excipiendas secularium confessiones omnes sacerdotes approbatione prædicta indigere: quia sic expressit Concilium. Cum ergo nihil de regularium confessionibus excipiendis locutum fuerit, manifestum est voluisse dispositionem iuris antiqui obseruari: siquidem à iure antiquo recedendum non est, nisi quatenus nouo fuerit expressum, leg. *Præcipimus. Cod. de appellat. cap. 2. de translat. Episcop.* At iure antiquo ad excipiendas regularium confessiones approbatio necessaria non erat; sed quilibet sacerdos consentiente Prælo potest, vt communiter Doctores testantur. Ergo etiam post Concilium eligi potest. Et ita tradit Suar. disp. 28. sect. 4. n. 4. Coninch. disp. 8. de pœnit. dub. 7. n. 48. Fagundez de secundo Eccl. precepto, lib. 7. c. 2. n. 3. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 11. n. 1. Bonac. disp. 5. q. 7. p. 4. §. 1. n. 10. vers. Dixi. & alij apud ipsos.

Dubium tamen est de insignitis gradu Magistris, Doctoris, vel Licentiat in sacra Theologia, aut Iure Canonico, an, inquam, ij alia approbatione Ordinarij indigeant? Negant aliqui relati ab Henric. lib. 3. de pœnitent. c. 6. n. 2. in comment. lit. O. Llamas 1. p. methodi, c. 7. §. 7. Quia ij iure ipso, & à Pontifice videntur approbati, & idonei Academicæ testimonio. Sed hæc sententia probabilis non est, nisi ob specialem alicuius diocesis consuetudinem: quia Concilium neminem ab approbatione Ordinarij exceptit, quam approbationem non censetur ordinarij concedere ob gradum Magistris, vel Doctoris ab Vniuersitate collatum: eadem in concessione horum graduum sola scientiarum peritia spectatur: at in approbatione Confessorum non solum scientia, sed morum probitas & prudentia attenditur, quæ sæpe doctis & peritis deficere solent. Non igitur ex gradu Magistris, & Doctoris approbatio ab Ordinario infertur. Atque ita vt certum tradit Suar. disp. 28. sect. 4. n. 3. Fagundez de secundo Eccl. precepto, lib. 7. c. 2. n. 68. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 11. n. 2. Barbol. 2. p. de potest. Episcop. alleg. 25. n. 6. & colligitur manifestè ex Bulla Pij V. edita an. 1571. quæ incipit *Romani Pontificis*, vbi regulares & Magistros, & Doctores in Theologia examini & approbationi Ordinarij obtinendæ subicit: & notauit Suar. supra, & Barbol. dicta alleg. 25. n. 26. Miranda r. 1. Man. Prælat. quest. 45. art. 9. conclusion. 1. Decet tamen: etsi fieri possit, ne prædicti Magistri & Doctores, alijque viri sapientes examini quoad scientiam subiciantur, sed ex communi hominum æstimatione iudicentur, argumento text. Trid. sect. 7. c. 13. de reform. sicuti notant Miranda. Layman. Fagundez. locis alleg.

Præterea dubium esse solet, an pro confessionibus Episcoporum, aliorumque Prælatorum iurisdictionem quæ sit episcopalem habentium approbatio requiratur? Ratio dubitandi est: quia Trident. solum ad excipiendas confessiones

secularium, etiam Sacerdotum, approbationem exposulavit. At Episcopi, alique Prælati sub nomine secularium, etiam Sacerdotum, non comprehenduntur, maxime in decreto odiofo, & iurisdictionis à jure communi concessæ restrictio: vt docuit Panormitanus in cap. Non potest de sentent. & re iudic. Præterea Episcopis, & ex consequenti aliis Prælati iurisdictionem episcopalem habentibus est à jure priuilegium concessum eligendi in Confessorem quemlibet Sacerdotem absque vlla limitatione: quod priuilegium non debet censi restrictum ex generali clausula derogatoria; sed opus erat illius expressa mentione, vt in tract. de legib. disp. de priuileg. p. 21. diximus.

Sed contrarium, testantur communiter Doctores, decusum esse à sacra Cardinalium Congregatione, cuius decisionem referunt, & approbant Suar. t. 4. de pœnit. disp. 28. sect. 4. n. 7. Tolet. lib. 3. summ. cap. 13. n. 5. Fagund. de secundo Eccl. præcep. cap. 2. n. 79. Barbosa 2. part. de potest. Episc. alleg. 25. n. 9. vbi plures referunt. Rationem reddunt: quia hoc Trident. decretum; vt pote iuri communi insertum, & rectam Sacramenti administrationem respiciens, fauorabile potius, quam odiosum reputandum est, ac proinde comprehendere debet confessiones cuiuscunque secularis, quacunque dignitate fulgentis, aliàs neque pro Regum; aliorumque Principum confessionibus excipiendis approbatio requisita esset, cum ij sub nomine generali secularium in decreto odiofo, & restrictio intelligantur, quod omnino fallum est.

4. Cæterum media via tenenda est, & affirmandum, nulum Episcopum eligere Confessarium posse, quin à suo Ordinario approbatus sit. At non inde inferitur, Sacerdotem alterius diœcesis non approbaturum eligere non posse; sed non posse illum eligere, dum in aliena diœcesi commoratur, & sibi nullo modo subiicitur. At, si sibi aliquo modo subdatur, tum ratione habitacionis transeuntis, tum ratione alicuius obsequij ecclesiastici, tum ob aliud officium, seu ministerium; poterit eum eligere: quia ea electio est illius manifesta approbatio; ac proinde eligit Sacerdotem à suo Ordinario approbaturum: quia comparatione illius actus ipse Ordinarius eius censendus est. Quocirca, cum Congregatio Concilij declarauit, Episcopum vigore priuilegij cap. fin. de pœnitent. & remiss. non posse eligere Sacerdotem sibi non subditum, qui à proprio Ordinario iuxta formam Concilij non fuerit approbatus, intelligi debet, dum est non subditus; scilicet si aliquomodo subditus fiat. Atque ita docet Fagund. de secundo Eccl. præcepto, lib. 7. cap. 2. num. 80. Bonac. disp. 5. quæst. 7. pun. 4. num. 16. testaturque praxi, & consuetudine esse receptum, cum sæpè externi Sacerdotes, neque vllibi approbati uocentur ab Ordinario examinandi, & approbandi, vt confessiones in ea diœcesi, in qua transeunt existunt excipiant.

5. Neque huic doctrinæ obstant *superius* adducta. Ad rationem dubitandi respondeo, decretum non odiosum, sed fauorabile esse, vt *num. præcedenti* probatum est. Neque ex eo, quod Trident. Confessoribus eligendis annexat approbationis conditionem, vt possint eligi, inferitur restrictio priuilegij Episcopis concessum in cap. fin. de pœnitent. & remiss. eligendi Confessorem, nam illud priuilegium semper permanet, eligendi, inquam, Confessorem habilem, & idoneum: cum autem præcisa approbatione non sit idoneus, nequit Episcopus illum non approbaturum eligere: non ex restrictione sui priuilegij; sed ex noua conditione eligendo apposita. Argumentum verò secundæ sententiæ nostram doctrinam firmat.

6. Porro Sacerdotes approbati in duplici sunt differentia vt §. *præcedenti*: constar. alij, qui approbati sunt beneficij parochialis collatione: alij, qui præuio examine, vel alia via iudicati sunt idonei. Hi tamen iudicari possunt idonei, tum absolute, tum aliqua restrictione, scilicet, ad excipiendas, v. g. virorum, non feminarum confessiones pro oppido, & non pro tota diœcesi.

7. Dubium ergo est, an qualibet ex iis approbationibus sufficiat, vt virtute Bullæ, vel Iubilei concedentis potestatem eligendi Confessorem ab Ordinario approbaturum, sic approbatur eligi possit? Et in primis de approbatione pro beneficio parochiale; tametsi *Praxis noua Episcop. p. 2. c. 1. n. 10.* referat à sacra Congregatione decusum, approbationem esse ita restrictam, vt virtute illius approbatus solum sit idoneus in ea ciuitate, vel oppido, vbi situm est beneficium; communis sententia docet, in tota diœcesi virtute Iubilei, Bullæ, aut ex commissione Parochorum eligibilem esse. Est enim hæc approbatio ad minus æqualis virtutis, & dignitatis, ac est approbatio absoluta per authenticum testimonium: quippe eas approbationes Concilium æquiparauit. Approbatus absolute iudicio authentico eligibilis est in tota diœcesi: ergo etiam eligi poterit approbatus per beneficium. Atque ita docent ex communi sententia Gucci. lib. 1. canon. quæ. 27. n. 21. Suar. disp. 28. sect. 4. n. 16.

8. Sed, an extra diœcesim eligi possit? Negat Gutierrez, loco *proxime allegato*, refertque à sacra Congregatione decusum. Monetur: quia authentico testimonio approbatus non vide-

tur extra diœcesim eligendus: ergo nec parochiale beneficium habens, qui approbatus per authenticum iudicium æquiparatur. Cæterum longe verius est, Parochum, dum beneficium retinet, eligi vbi que postea quibusque sit, verum est beneficium, cui est approbatio annexa, retinere. Sic Suar. disp. 28. sect. 4. num. 18. Henric. lib. 6. de pœnit. cap. 6. num. 8. Valq. q. 97. art. 3. dub. 4. nu. 3. Fagund. de secundo Eccl. præcep. lib. 7. cap. 2. num. 36. Barbol. de potest. Episc. num. 18. Notanter dixi, dum beneficium retinet: nam si eo priuatus sit, vel à se abdicauit, cessat approbatio, sicuti cessat per mutationem diœcesis approbatio authentico iudicio Ordinarij facta, vt *postea* dicemus.

9. De approbato per authenticum iudicium dicendum est, si absolute absque vlla restrictione approbatus sit, eligi posse virtute Bullæ, seu ex commissione Parochorum, non solum dum est intra propriam diœcesim, in qua est approbatus; sed etiam dum commoratur extrâ, modo domicilium non mutauerit: quia dum retinet diœcesim approbantis, ratione domicilij illi subditus est, ac proinde illius approbationem retinet, sicuti tradit Fagund. de secundo Eccl. præcep. lib. 7. cap. 2. n. 37. Coninch. disp. 8. dub. 7. n. 53. Henric. lib. 7. cap. 12. n. 4. Suar. disp. 28. sect. 7. n. 4. & alij. Neque obstat, in alia diœcesi diuersas Constitutiones, & consuetudines, & casuum reservationes, contractus, & commercia vigere solere, vt merito iudicari possit inhabilis ad confessiones ibidem excipiendas, qui alibi idoneus iudicatur: quia id est per accidens, & contentio. Confessarij remissum. Nam etiam intra eandem diœcesim non omnes approbati apti sunt ex natura rei ad omnium confessiones excipiendas; tamen spectata iuris potestati dispositione apti sunt. Aliàs nec Parochus eligi posset contra *superius* dicta, & communem sententiam.

Dixi, si diœcesim non mutauit: nam mutata diœcesi graue dubium est, & examinandum, an cesset approbatio. 10. Si verò approbatio non fuerit absoluta, sed cum restrictione ad certum numerum personarum, vel locorum, variant Doctores, an virtute Iubilei eligi possit; tum ab illis personis, & illis in locis, in quibus est approbatus, tum ab illis, & aliis in locis indifferenter. Aliqui affirmant à nemine eligi posse: quia Bulla, seu Iubileum exposulatur eligendum esse approbaturum ab Ordinario; tacite innuens debere esse absolute approbaturum. Proximijs veritati accedunt Suar. disp. 28. sect. 7. n. 1. Rodrig. t. 1. sum. cap. 60. n. 4. conclus. 4. afferentes ab illis personis, comparatione quarum Sacerdos approbatus est, eligi posse: scilicet ab aliis, & aliis in locis. Sed rectius sentiant Henric. lib. 6. de pœnit. c. 6. n. 8. & lib. 7. cap. 12. n. 4. Coninch. disp. 8. dub. 7. n. 57. Sanch. lib. 8. de matr. disp. 34. n. 16. Bonac. disp. 5. de pœnit. quæst. 7. p. 4. §. 1. n. 22. Fagund. de secundo Eccl. præcep. lib. 7. cap. 2. n. 45. & cap. 3. n. 7. Barbol. de potest. Episc. alleg. 25. num. 17. affirmantes eligi ab omnibus posse. Mouetur: quia femina eligens approbaturum ad confessiones virorum audiendas, proprie, & in rigore eligit approbaturum ab Ordinario: ergo satis facit conditioni in Bulla, seu Iubileo requisita: non enim Iubileum, seu Bulla exposulatur, vt Sacerdos approbatus sit comparatione omnium, qui illum virtute priuilegij, seu specialis commissionis eligere possunt, aliàs fideles diuersæ diœcesis illum non possent eligere: sed sufficit, quod simpliciter approbatus sit.

11. Sed, quid dicendum de confessionibus Religiosorum, postquam Religiosi eligentes Confessarium virtute Iubilei eligere ab Ordinario non approbaturum, sed solum à suis proprijs Prælati designaturum: Et procedit quæstio, quando Iubileum exposulatur eligere Confessarium ab Ordinario approbaturum. Hoc, inquam, casu videtur nequaquam eligi posse à Regularibus Sacerdotem ab Ordinario non approbaturum, tamen à proprijs Prælati fuerit designatus: quia Iubileum expressè postulans, vt eligatur Confessarius ab Ordinario approbatus, aliis non committit iurisdictionem absoluendi. Sic docuit Suar. disp. 28. sect. 6. num. 11. Reginald. l. 1. n. 175. Zerola de pœnitent. c. 15. q. 1. & c. 16. q. 8. Et Fauser Constitutio quadam Clement. VIII. edita 3. Nouemb. 1590. relata à Quaranta verbo Confessor. pag. 197. Fagund. de secundo Eccl. præcep. l. 7. c. 2. n. 5. & 12. Verum, etsi hæc sententia, vt omnino secura, consulenda sit, contrarium probabilem reputo cum Bonac. disp. 5. de pœnit. q. 7. p. 4. §. 1. n. 26. quia præsumendum non est, Pontificem facultate Iubilei sacris, & Religiosis concessa eligendi Confessarium ab Ordinario approbaturum, mutare voluisse ius Religiosorum potentium confiteri Sacerdotibus ab eorum Prælati approbatis: sed potius illo iure retento hanc illis extensionem admississe, vt approbaturum ab Ordinario loci eligere possint. Quare illa verba, *approbaturum ab Ordinario*, ampliatiue, & non priuatiue sumenda sunt. Præterea, Confessor à Prælati Ordinis designatus absolute dici potest, ab Ordinario approbatus comparatione Religiosorum. Tum, quia extra Sacramentum Ordinis Prælati Religiosis comparatione Religiosorum est Ordinarius. Tum, quia à Pontifice approbatus est comparatione Religiosorum, qui ab eorum Prælati fuerit approbatus.

§. II.

Qui possint, & debeant approbationem concedere.

1. Episcopus Vicarius generalis, Capitulum, Sede vacante, approbationem concedunt.
2. Praelati Regularium non habent hanc potestatem.
3. Cuius Praelati loci, penitentis, vel Confessarii approbatio requiratur, proponitur quadruplex sententia.
4. Probabilior est quarta sententia, scilicet Praelatum Confessarii approbationem concedere debere.
5. Approbatio ex odio, vel iniquo animo denegari potest.
6. Ex eo quod diocesis illo Confessore non indigeat, denegari posse examens, & approbationem putavit Fagund.
7. Contrarium est verius.
8. Si iuxta petitioni Episcopus renuat acquiescere, negant plures reputari sacerdotem approbatum.
9. Intelligendum hoc est de secularibus, secus de religiosis à suo Praelato presentatis.

1. **A**pprobationem concedit Episcopus electus, & confirmatus subditos habens, tamen consecratus non sit, quia approbatio, vt pote quadam sententia de idoneitate personae, actus est non ordinis, sed iurisdictionis: deinde illam concedit Vicarius generalis Episcopi, quia personam Episcopi representat, & illius vices gerit. Item Capitulum, Sede vacante, quippe succedit in iurisdictionem Episcopi, iuxta text. in cap. *Chim olim. de maiorib. & obediens*. Praeterea Abbates, alique Praelati iurisdictionem quasi episcopalem habentes, quia nomine Episcopi in iis, quae ad iurisdictionem pertinent, subintelliguntur. Sic docent Henric. lib. 6. cap. 6. Suar. disp. 28. tit. 1. Sanch. lib. 3. de matr. disp. 29. n. 14. August. Barbol. de potest. Episc. alleg. 25. n. 3.

2. Praelati vero regularium, etsi iurisdictionem quasi episcopalem habeant in subditos, nequaquam Religiosos approbare possunt ad confessiones secularium: quia non sunt Ordinarii quoad hunc actum, nec sub nomine Episcopi intelliguntur, vt est omnium sententia declarata à Pio V. in sua Constitutione, quae incipit *Romani Pontificis*, edita anno 1571. potest referre Barbol. de potest. Episc. alleg. 25. num. 24. & 25. & tradit Suar. disp. 28. sect. 5. n. 4. Henric. de penitent. cap. 6. n. 4. Fagund. de secundo Eccles. praes. lib. 7. cap. 20. n. 57. Deinde parochii, etsi ordinarii sint quoad penitentiae forum; quia tamen iurisdictione externa, & contentiosa carent, approbare non possunt ad confessiones excipiendas suorum subditorum: sed cum aliquem in sui coadiutorem eligere intendant, necessarium approbationem ab Episcopo eligere debent. Sic ex certa sententia tradunt, alii relatis, Barbol. alleg. 25. n. 13. Bonac. disp. 5. de penitent. q. 7. p. 4. §. 1. n. 12.

3. Sed cuius Praelati approbatio exigatur, an inquam, Praelati loci, in quo confessiones excipiuntur, an penitentis, an Confessarii, Doctores diuini sunt. Quadruplex est illorum sententia. Prima asserit, cuiuscunque Praelati, siue loci, siue penitentis, siue Confessarii sit approbatio, sufficiens esse. Sic Henric. lib. 3. de penit. cap. 6. n. 8. & lib. de indulgent. §. 4. Cordub. casus 10. Emman. Rodrig. in exposit. Bullae §. 9. num. 5. & probabiliter reputat Sanch. lib. 8. de matr. disp. 34. num. 16. Mouentur, quia Trident. approbationem Episcopi expostulauit abque vlla restrictione, aut determinatione. Ergo cuiuscunque Episcopi fuerit approbatio, Concilij decreto satisfactum erit. Adde, non abque causa Concilium dixit sub numero plurali, Sacerdotem debere esse approbatum ad Episcopi, non quasi simul à diuersis Episcopis, approbationem obtinere debeat; sed diuifum ab hoc vel illo Episcopo; loci, inquam penitentis, vel Confessarii.

Secunda sententia requirit determinatè approbationem Episcopi loci, in quo confessiones excipiuntur, qui aliquando potest esse diuersus ab Episcopo penitentis, & Confessarii, si alibi domicilium habeant. Sic Nauarr. cap. 27. num. 266. vers. *Sextum*. Gambarupt. de casibus reformat. cap. 20. numer. 30. Gutier. canon. quest. lib. 1. cap. 27. num. 6. Vgolin. de potest. Episc. cap. 7. §. 2. num. 8. quos refert, & sequitur Barbosa de potest. Episc. allegat. 25. num. 14. Ratio est: quia ad Episcopum spectat, ne in sua diocesi aliquis confessiones excipiat, qui ab eo idoneus iudicatus non fuerit: sicuti ad gubernatorem vrbis pertinet, ne medicus aliquis abique eius facultate ibidem medeat: etenim aliquis non est alio. Iam Episcoporum iudicio acquiescere, cum saepe contingat, decipi posse, vel idoneum non esse in ea diocesi ad confessiones excipiendas ob diuersas consuetudines, & commercia, tamen in propria diocesi habilis reputetur. Quod si inquiras, qualiter Episcopus loci approbare Confessarios aliter diocesis poterit, cum non sint subditi? Facilis est responso, approbare illum, quia ratione loci, & transeuntis habitationis sibi subicitur.

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars LV.

Tertia sententia approbationem Episcopi penitentis expostulat: in quam sententiam non leuiter propendet Suar. disp. 28. sect. 6. num. 8. quia penes Episcopum est oues suas regere, iudicareque, quoniam idonei ad earum confessiones excipiendas esse possint. Quod si hoc iudicium iurisdictionis actus sit, exercere illud Episcopus potest in confessarium non subditum, ob iurisdictionem, quam habet in eos, quorum confessiones permittit excipere. Fauetque huic sententiae declaratio sacrae Congregationis, relata à Rodrig. in exposit. Bullae §. 5. & à Barbola. in remission. Concil. in haec verba: *Congregatio Concilij respondet, approbatum ab alio, quam à Valentino Episcopo in Diocesi Valentina, non censeri approbatum ab Ordinario, iuxta formam Concilij.*

4. Quarta sententia, cui tanquam probabiliori accedo, (est tres praedictae sententiae probabiles sint) asserit, ab Episcopo Confessarii necessarium approbationem obtinendam esse. Sic aliis relatis Suar. r. 4. de pen. disp. 28. sect. 6. n. 6. & sect. 7. n. 3. iuncto n. 8. Coninch. de pen. disp. 8. dub. 7. n. 50. Bonac. disp. 5. de pen. q. 7. pun. 4. n. 15. Fagund. de secundo Eccles. praes. lib. 7. cap. 20. n. 92. Comprobantque Cardinalium declarationibus. Moueor: quia haec approbatio est authenticum iudicium, quod in non subditum exercere nullatenus potest. Debet ergo confessarius Episcopo subici, vt eius periculum faciat, & authenticè declarer, idoneum esse ad confessiones excipiendas. Hanc tamen subiectionem habere confessarius potest, non solum ratione domicilij, sed quasi domicilij, obsequij, alteriusve ministerij. Per quae pater solutio aliarum sententiarum fundamentis.

5. Quoad secundam partem tituli propositi non leues difficultates insurgunt. Prima, an seculari Clerico, vel regulari à suo praelato exposito preteri ab Episcopo approbationem, possit Episcopus examen, & approbationem denegare? Quia in re certum est denegare Episcopum non posse approbationem vel examens, ex odio, aliòque iniquo fine moueatur: quia id charitati, & religioni aduersatur, & alienum esse debet ab episcopali munere. Deinde negare non potest approbationem, si tantum de aptitudine idoneum reperit: quia ea negatione declararet ineptum esse, quippe examine posito ex officio obligatur iuxta merita causae iudicare.

6. Quocirca solum est controuersia, an possit Episcopus approbationem negare nulla ad examen admissione facta, ex eo quod sua diocesis Confessariis pluribus, & forte doctioribus abundet. Asserit Fagund. de secundo Eccles. praes. lib. 7. c. 2. num. 14. Moueri potest: quia non videtur, ex quo capite obligari grauius possit Episcopus ad explorandam cuiuscunque sacerdotis suae diocesis aptitudinem, praecipue cum eo non indigeret pro confessionibus excipiendis. Fauetque Clem. Dudum. de sepultur. vbi conceditur Episcopis, vt possint approbare eos tantum, qui sibi videantur sufficere ad audiendas confessiones suorum subditorum, & alios teitice.

7. Ceterum, verius existimo, si setid & iuridicè aliquis sacerdos regularis vel secularis approbationem expostulet, repelli non possit, sed necessarium examinandum esse, si placeat, & idoneo reperto approbationem concedendam esse. Sic ex communi sententia docet Coninch. disp. 8. dub. 7. n. 50. Valq. q. 93. a. 3. dub. 5. n. 5. Suar. disp. 28. sect. 5. n. 15. Laym. lib. 5. sum. tr. 6. c. 11. n. 3. Et quidem de sacerdote regulari à suo praelato exposito mihi est indubitarum. Nam cum Pontifex omnibus Religiosis legitime expositis, & approbatis ab Ordinario priuilegium excipiendi confessiones concedat, Ordinarius negans hanc approbationem, cum eam dare possit, iniuste priuat Religiosus vlu priuilegij à Pontifice concessi. Quae ratio suo etiam modo procedit in secularibus clericis, qui negata approbatione impediuntur, ne virtute Bullae cruciate, aut ex commissione Parochorum confessiones excipiant. Et ratio omnium est: regularis sacerdos ius habet procurandi, ne sibi impediatur priuilegij concessi vlu; secularis item ius habet se taliter disponendi, cui merito iurisdictione ad excipiendas confessiones committi possit. At hunc finem obtinere nequeunt, nisi Episcopus eos ad examen admittat, & repertis idoneis approbationem concedat: habent ergo ius compellendi Episcopum ad praedicta concedenda, & Episcopus ex officio haec omnia praestare debet. Neque obstat Clem. Dudum. ibi enim concedebatur simul cum approbatione iurisdictione, quae cum sit gratia, denegari poterat pro arbitrio concedentis. Sectis de approbatione tantum, quae non gratia, sed iustitia censenda est.

8. Sed, quid, si nolit Episcopus iuxta petitioni acquiescere, approbationemque petitam abque rationabili causa denegat, poteritne sacerdos, tum regularis, tum secularis audire confessiones? De omnibus negant Suar. disp. 28. sect. 5. n. 6. & 15. Valq. q. 93. art. 5. dub. 3. Coninch. disp. 8. de penit. dub. 7. n. 58. Mouentur: quia Trident. expresse postulauit approbationem Episcopi, tanquam conditionem, vt sacerdos idoneus reputetur, vt constat ex illis verbis: *Nullus reputetur idoneus, nisi ab Episcopo approbationem obtineat, ac deficere condicione deficit sub illa dispositum: ergo: Neque obstat. text. in c. Licet. de Regularib. vbi licentia petita, & non obtenta transeundi ad strictiorem Religionem, reputatur concessa: quia ibi est specialis*

lis dispositio, quæ sub voto obedientiæ comprehendebatur; idcirco non est extendenda ad quamlibet petitionem iniuste negatam.

9. Fateor, hanc sententiam verissimam esse, si de sacerdotibus secularibus loquamur. At de Religiosis veritas credo, si à suis Prælatiis præsentati fuerint, eisque iniuste approbatio negata, aut restricta, iure ipso censeri approbatos ex Clement. *Dudum de sepulcr.* & ex Extravaug. Bonif. VII. quæ incipit, *Super ceteram eodem tit.* ibi enim conceditur Mendicantibus & consequenter omnibus, qui in eorum privilegiiis communicant, ut si ex odio, vel malevolentia à suis superioribus præsentati repellantur ab Episcopo, possint confessiones audire. Quod privilegium Tridentino decreto non censetur derogatum illa clausula, *privilegiis quibuscumque non obstantibus.* Tum, quia privilegium iure communi internum indiget speciali derogatione. Tum, quia privilegium concessum in Clement. *Dudum.* loquitur in causa speciali, Tridentinum verò generaliter. Quando autem lex generaliter loquitur non derogat speciali, cuius expressam non facit mentionem, ut plurius firmavit *rr. de legib. disp. tum, de revocatione privilegij, tum de legis derogatione.* Quod si dicas cum Suar. Valq. & Coninch. Trident. non revocasse dispositionem Clement. *Dudum de sepulcr.* sed prædictæ dispositioni approbationem Ordinariis ad didicisse obstat: quia additio approbationis in prædicto casu est expressa illius dispositionis derogatio. Si enim *ibi dem* dispositum erat, ut possent Religiosi Ordinariis præsentari, & ab eis ex odio, vel malevolentia repulsi confessiones secularium excipere virtute suorum privilegiorum, & Trident. decreto approbationem exigente, nequeunt deficiente approbatione eas excipere confessiones, manifestum est privilegium in dicta Clement. concessum revocatum esse, vel saltem restrictum. Quod si urgeas: Trident. æque in regularibus, ac in secularibus approbationem requisivit, sed negata secularibus approbatione, tametsi negetur iniuste, non possunt confessiones excipere, ergo nec regulares. Neganda est consequentia: quia regularibus est à iure privilegium concessum: quod tamen non invenitur concessum secularibus. Atque ita docent post Trident. scribentes, Nauarr. c. 27. n. 265. Palac. *disp. 17. q. 7. Henric. de pœnit. l. 3. c. 2. Vega lib. 1. sum. casu 58. Rodrig. in explicat. Bullæ. §. 9. dub. 1. n. 33. c. 1. 1. q. regular. q. 59. art. 2. c. 10. Mirand. Man. Prælat. t. 1. quest. 45. art. 6. c. 8. Zenedo de q. canon. quest. 38. n. 20. c. 21. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 11. n. 4. Fagund. de 2. Eccles. præcep. lib. 8. c. 2. n. 15. c. 58.*

Constabit autem, Episcopum nulla causa iusti duci ad negandam approbationem, si nullam huius negationis causam legitimam exhibeat, si Religiosis, vel Religioni detrahite, si alios Clericos seculares, vel Religiosos in communi hominum æstimatione minus idoneos approbet, ut latius profertur Rodriguez in *explicat. Bullæ. §. 9. dub. 1. Fagund. de secundo Eccles. præc. lib. 7. cap. 2. n. 16.*

§. IV.

Quousque approbatio duret, reuocari que possit.

1. Approbatio ex beneficio durat, dum beneficium retinetur.
2. Si per examen, aut alias approbatus fuerit pro limitato tempore, eo finito cessat.
3. Si absolute, cessat, si diocesim mutet.
4. Contrarium probabilitate non caret.
5. Cessat, si Episcopus reuocet, posse successorem, imò eundem reuocare, plures firmant.
6. Si absque causa reuocetur approbatio, nullius momenti est reuocatio.
7. Religiosis approbatio reuocari potest, si constet de eorum indignitate.
8. Extra hunc casum consent aliqui, nunquam reuocari posse, etiam à successore approbantis.
9. Verius est à successore posse reuocari.
10. Excipitur Capitulum, Sede vacante.
11. Aliqui excipiunt Religiosos Dominicanos, & Franciscanos: sed immerito.
12. Translati Religiosi in aliam diocesim possunt ab illius Episcopo examinari.
13. Ab eodem Episcopo, si prauo examine fuerint approbati, nequeunt nouo examini subiaci: secus si absque examine.
14. Quid nouiter statuerit sacra Congregatio circa reuocationem approbationis.

1. **A**pprobatio beneficio parochiali annexa durat, dum beneficium retinetur; poterit tamen ex iusta causa vsus illius, & iurisdictionis suspendi, sicuti notarunt Suar. *disp. 28. sect. 2. n. 3. Reginald. lib. 1. num. 201. Barbof. de potest. Episc. alleg. 25. num. 23.*

2. Si verò per examen, aut aliis idoneis reputatus fuerit: tunc subdistingendum est, si pro tempore limitato iudicatus fuerit idoneus, finito eo tempore approbatio finitur: quia extendi non potest ultra voluntatem concedentis, vt alios referens docent Barbof. *alleg. 25. n. 21. c. 51.* Possit autem ad tempus approbationem concedi, docuerunt Gutier. *lib. 1. canon. q. 27. num. 18. c. 19. Suar. disp. 28. sect. 7. dub. 6. Man. Rodrig. t. 1. q. regul. qu. 59. art. 8. Mirand. Man. Prælat. t. 1. q. 45. art. 10. conclus. 1. Fagund. lib. 7. cap. 2. num. 34.* Potes namque examinatus non ad eò idoneus reputari, vt merito timere Episcopus possit, decessu temporis te ineprum fore, nisi approbatio cum restrictione temporis concedatur: occasio enim nouæ approbationis petendæ te diligentem faciet.

3. Quod si absolute, & indistincte approbatio concessa sit, affirmant communiter Doctores, duplici ex capite cessare posse. Primò, ex parte Confessarij: secundò, ex parte Episcopi. Ex parte Confessarij cessat approbatio, si diocesim mutet: quia mutatione diocesis cessat in ipsum Ordinarij approbantis iurisdictione, & consequenter ipsa approbatio facta, vt comprobatur vsus, & consuetudo: quoties enim Religiosi, vel seculares in aliam se diocesim transferunt, illius Episcopi approbationem requirunt. Sic docent Suar. *disp. 28. sect. 7. num. 3. c. 8. Fagund. lib. 7. de 2. Eccles. præcep. c. 2. nu. 22. Quaranta in sum. Bull. verb. Confessor. §. Præter. Valq. qu. 93. art. 3. dub. 4. nu. 3. & aliis relatis Bonac. *disp. 5. de pœnit. q. 9. pun. 4. §. 1. n. 21. colligiturque ex declaratione Cardinalium apud Quarant. & apud Rodr. in exposit. Bullæ. §. 9. n. 5. vbi dicitur, approbatur ab alio, quam à Valentino Episcopo, in diocesi Valentina non censeri Approbatum. Item, ex privilegio concessò à Greg. XIII. Religiosis Societatis Iesu, audiendi confessiones, cum per alias dioceses, à quarum Episcopis approbati non sunt, transiunt, neque ibi Episcopus præsens adest, vt habetur in *Comp. priuil. Soc. Iesu, verbo, Confessor. §. 2.* Si igitur iure possent audire confessiones, vt quid illis priuilegium hoc concedebatur? Neque inde fit, Sacerdotes regulares, vel seculares, si postmodum redeant ad diocesim, in qua prius fuerunt approbati, noua approbatione indigere; non, inquam, indigent. Nam esto illa approbatio pro eo tempore, quò à diocesi abierunt, extincta sit: redit tamen ad ipsos, cum ipsi ad diocesim redeunt: quia (sic explicante vsu, & consuetudine) censetur concessa, dum in ea diocesi approbati domicilium habuerint, sicuti notauit Fagund. de 2. *Eccles. præcep. lib. 7. c. 2. n. 20. & pluribus relatis Barbof. de potest. Episc. alleg. 25. n. 22.***

4. Verum esto ita sit, probabilitate non caret approbatum ab vno Episcopo mutatione domicilij, approbationem non perdere. Sic docuit Cordub. *q. 10. ad 2. Henric. de pœnitent. lib. 3. cap. 6. num. 7. Coninch. disp. 8. dub. 7. num. 53. Man. Rodrig. in exposit. Bullæ. §. 9. dub. 2. Barbof. alleg. 25. num. 16.* Quia approbatio est quoddam iudicium authenticum de idoneitate personæ: quod semel factum perseverat, dum retractatum non est. Neque à subiectione actuali Episcopi, à quo receptum est, pendere videtur: sicuti non pendet gradus Doctoris, & Magistri in Vniuersitatibus recepti à subiectione eorum, à quibus recepti sunt. Neque contrarium declarauit sacra Cardinalium Congregatio, dum dixit, in diocesi Valentina non censeri approbatum, qui ab alio, quam ab Episcopo Valentino, approbatus est: quia intelligi debet de approbatione iurisdictionem concedente: hæc enim ab alio in diocesi Valentina, quam ab Episcopo Valentino concedi non potest. Deinde non obstat privilegium Religiosis Societatis concessum, à Gregor. XIII. Tum, quia sæpe priuilegia conceduntur, non quia absolute necessaria sint: sed ad maiorem securitatem, ne ex contrariis opinionibus serupulus oriatur.

5. Ex parte Episcopi cessare potest approbatio, si ipse, vel eius successor concessam reuocent. Possit autem iusta causa intercedente non solum successorem in episcopatu, sed qui approbationem concessit, reuocare, firmant, tanquam certum, Henric. *lib. 5. de pœnit. c. 6. n. 6. Suar. disp. 28. sect. 7. n. 7. Laym. lib. 5. sum. tract. 6. c. 11. n. 5. Fagund. de 2. Eccles. præc. l. 7. c. 2. n. 60. Barbof. de potest. Episc. alleg. 25. n. 21. & colligitur ex cap. *Acceptimus, de etate, & qualitate, vbi idonei ad Ordines reputati non sunt postmodum reputandi indigni ad beneficium, nisi forte postquam pronoti fuerint reddiderint se indignos.* Si igitur post approbationem concessam approbatus indignus redditus est, reuocare potest, & debet Episcopus approbationem. Ratio est: quia approbatio, quæ est authentica declaratio de idoneitate personæ, sic ab idoneitate personæ approbatæ pendet, vt ea cessante, merito approbatio reuocari debeat. Et quidem quando constat aliquem redditum esse insufficientem, nemini est dubium reuocari posse, & deberi illius approbationem. Credo tamen probari sufficienter cuiuslibet insufficientiam, si Episcopo generaliter præcipiente omnes suæ diocesis mercenarios sacerdotes examinari; aliquis renuat comparere. Satis enim probat, se redditum esse indignum, tum illa inobedientiam, tum presumptionem quam ingerit de scientiæ defectu, quòdque praxi, & consuetudine firmatum videmus.*

6. Quod si Episcopus absque iusta causa alicui datam approbationem reuocet (quod præsumendum non est,) verius existimo, inualidam esse reuocationem: quia approbatio, quæ est quædam sententia declaratiua de sufficientia personæ, non videtur stante eadem insufficientia mutari posse. Tum, quia est mutatio iniuriola. Tum, quia est aliena à potestate Episcopi, quæ non in destructionem, sed in adificationem concessa est. Atque ita, etsi cum formidine, docuit Suar. *disp. 28. sect. 7. n. 7. pag. de 2. Eccl. præc. lib. 7. c. 1. n. 63.* Excipit Fagund. nisi à principio approbationem Episcopus concesserit iuxta suum beneplacitum: nam, eo cessante, cessat approbatio, sicuti cessaret, limitato tempore concessa, eo tempore finito. Non caret difficultate exceptio, cò quòd de beneplacito rationabili, & iusto videtur intelligendum, non de beneplacito iniusto, & irrationabili.

7. Quod ad Religiosos specialiter attinet, certum est, reuocari eorum approbationem posse, & deberi, si cognitum, & probatum fuerit, scandalosè viuere, errores disseminare, surdos, vel mente captos esse: tum argum. text. in d. c. *accepimus. de arate. & qualis.* Tum, ex Concil. Trident. *sess. 5. c. 2.* qui textus, etsi de Predicatorum regulari loquatur, æquè de Confessario procedit, sicuti notantur Henricq. *lib. 3. de penit. c. 6. num. 6. Rodrig. in expos. Bull. 9. n. 31. in fin.* Fagund. *de 2. Eccl. præc. lib. 7. cap. 2. n. 24. & 31.* Nam in prædicto casu Episcopo, tanquam Apostolica Sedis Legato, regulariter subiciuntur, vt ex dicto Concil. colligitur.

8. Extra hunc casum iudicat Petr. Zenedo *de quest. canon. quest. 26. num. 14. in fin.* & Barthol. *Fumus verb. Absolutio. n. 23.* semel datam approbationem Regularibus reuocari nullatenus posse, non solum ab ipso approbante; sed neque ab eius successore, cò quòd hæc approbatio sit quoddam ministerium, quod ex delegatione Sedis Apostolica præstant Episcopi cõparatione Religiosorum. At Legatorum iurisdictione cessat expleto ministerio, ad quod delegantur. Ergo approbatione concessa non possunt Episcopi se amplius introumittere.

9. Cæterum omninò dicendum est à successore reuocari dictam approbationem posse, vt supponitur à Pio V. in quodam motu proprio edito anno 1571. incipiente, *Romani Pontificis.* ibi enim conceditur Episcopis, vt possint Religiosos omnes à se non approbatos præuio examine præcedente examinare. Ex qua concessione manifestè inferitur, illis concedi reuocare approbationem posse, si factò examine indignos approbatione inuenerint, alias frustra examini subicerentur. Ex quo manifestè inferitur, expleta approbatione non finiri Ordinariorum legationem; sed in ipsis, eorundemque successoribus continuari, vt causa iusta exigente suspendere, vel mutare approbationem possint. Atque ita docent Suar. *tom. 4. de penit. disp. 28. sect. 8. n. 4. & 5.* Fagund. *de secundo Eccl. præcept. lib. 7. cap. 2. n. 26.* Coninch. *disp. 8. de penit. dub. 7. n. 57.* Barthol. *de potest. Episc. alleg. 25. n. 29.* Mirand. *in Manual. Prælat. t. 1. q. 45. art. 7. & alij.*

10. Excipie ab hac doctrina Capitulum, Sede vacante, quod licet de iure possit Regulares ad examen vocare; spectatis tamen priuilegijs Regularibus concessis, nequaquam potest: tamen concessum est Dominicis, & Franciscanis, ne Capitulum, Sede vacante, reuocare possit approbationem ad confessiones, licentiam prædicandi, & vota in pia opera commutandi, vt docuit Fagund. *lib. 7. de secundo Eccl. præcept. c. 2. n. 28. & 29.* relatis Syluest. *verbo Confessor. 2. q. 3.* Rodrig. *t. 1. q. 59. q. 1. regular. art. 6. in fine.*

11. Secundo, excipit Man. Rodrig. *tom. 1. qq. regul. q. 59. art. 4.* Religiosos SS. Dominici, & Francisci, qui semel ab vno Episcopo approbati nequeunt nouo examini à successore subici, cò quòd prædictis Religiosis concedatur in Clement. *Dudum. de sepultur. ne noua approbatione indigeant,* tamen si aliquos diocesim, in qua fuerunt approbati, exierint. Sed nullatenus est admittenda exceptio: nam in dicta Clement. solum concessum est, vt approbati, & præsentari libere possint confessiones audire, non tamen ibi conceditur, ne possint à successore examinari.

12. Quod dictum est de successore, à fortiori dicendum est, si in aliam diocesim transferantur; possunt, inquam, à Prælato illius diocesis examinari. Neque enim tenetur aliorum Episcoporum iudicio fidere, cum sæpè contingat, idoneum in vna diocesi non sic reputari in alia diuersa, sicuti docent Coninch. *dub. 7. n. 57.* Layman. *l. 5. sum. tract. 6. c. 11. n. 8.* Mirand. *dicta q. 45. art. 7.* Barthol. *alleg. 25. n. 29.* & colligitur ex Clement. *Dudum. de sepul. post medium.*

13. Ab eodem autem Episcopo, si præuio examine fuerint Religiosi approbati, nouo examini subici non possunt, & consequenter nequit Episcopus eorum approbationem suspendere, aut aliquo modo reuocare. Sic expressè conceditur à Pio V. in dicto motu proprio, qui non est reuocatus per Gregor. XIII. vt ex declaratione Cardinal. testatur Barbofa, Fagund. Suar. & alij *suprà.* Notanter dixi, præuio examine: nam, si nullo examine præcedente aliquem regularem Episcopus approbauerit, poterit examini subici: quia ex nullo priuilegio contrarium videtur cautum, vt aduertit Suarez

tom. 4. de penitent. disp. 28. sect. 8. num. 5. Fagund. *dicto lib. 7. cap. 2. num. 27.*

14. Ad extremam notandum est, sacram Cardinalium Congregationem decreuisse 20. Nouemb. anno 1615. prout refert Barbof. *allegat. 25. num. 50.* ne Archiepiscopis, Episcopis, aliisque locorum Ordinariis, ad quos Confessarios approbandi ius spectat, Confessarios regulares aliàs ab ipsis liberè approbatos ab audiendis confessionibus suspendere posthac liceat, nisi ex noua causa, eaque ad confessiones pertineat; aut ob non seruatum interdictum ab ipsis Ordinariis positum. Insuperque, ne confessiones audiendi facultatem omnibus simul vnius Conuentus regularibus Confessariis eadem sacra Congregatione inconsulta adimere possint. Ex quo decreto videtur inferri non posse, iam locorum Ordinarios generali suo edicto Religiosis omnibus approbationem suspendere, nisi denuò examinentur: quia ex hoc generali decreto omnibus Confessariis Conuentus simul licentia adempta esset. Deinde inferitur, nullius particularis Religiosi approbationem suspendi posse ab eo Prælato, à quo fuit concessa, tamen si præuio examine concessa non fuerit, nisi prius in particulari causa noua legitima suspensionis cognita, & probata fuerit: quod est conforme doctrinæ Henricq. *lib. 3. de penit. cap. 6. s. 6.* à successore autem videtur suspendi posse. Tum, ne dicamus, motum Pij V. reuocari hoc Congregationis decreto. Tum, quia hoc decretum manifestè insinuat de ipsis concedentibus approbationem loqui, non de successoribus, vt colligitur ex verbis, *aliàs ab ipsis liberè approbatis.*

PUNCTUM XIX.

De officio, & obligatione Ministri in Sacramenti Pœnitentiæ administratione.

TRiplicem obligationem Minister habere potest, antecedentem, comitantem, & subsequentem Sacramenti administrationem.

§. I.

De obligationibus antecedentibus Sacramenti administrationem.

1. Qualiter Sacerdotes non parochi obligantur hoc Sacramentum petenti administrare.
2. Plures censent, Parochum obligatum esse audire confessiones eo casu tantum, quo penitenti obligatur confiteri.
3. Verius est teneri, quoties subditi grauitèr Sacramento indigent.
4. Rarò est obligatio Parocho hoc Sacramentum per se administrandi.
5. Qualiter Parochus obligetur tempore pestis Sacramentum ministrare.
6. Quid, si infirmus nolit alia voce confiteri, debet secretam confessionem cum periculo contagionis excipere.
7. Qualiter sunt excipiendæ confessiones, si plures eodem periculo naufragij laborent.
8. Parocho irrationabiliter negante licentiam alieno Sacerdoti confitendi, plures censent à iure concedi.
9. Sed verius est oppositum.
10. Fit satis rationi dubitandi.
11. Quid in prædicto casu te oportet facere.

1. Antecedens obligatio ea tantum est sacerdoti, vt hoc sacramentum, cum ab eo petitur, administret. Hanc autem obligationem, extra extremam necessitatem, solus Parochus habere potest. Alij vero sacerdotes, quia ex officio obligati non sunt sacramenta ministrare, reuolare possunt administrationem petentibus, si semel petitioni acquieuerint, & confessionem exceperint, absolutionem concedere, vel negare pro meritis causæ tenentur, sicuti docuit Sotus in *4. dist. 18. quest. 2. art. 5. in fine.* Layman. *lib. 5. sum. tract. 6. cap. 13. num. 2. concl. 2.*

2. De Parocho autem dubium est, an teneatur audire subditi confessionem, quoties ipse confiteri voluerit. Plures firman, solum obligatum esse, cum ipse penitens tenetur confiteri: quia horum obligatio mutua esse videtur, aliàs onus grauisimum, & intolerabile subirent Parochi, si quoties eorum subditi confessionem petunt, obligati essent excipere. Sic docuerunt Richard. in *4. dist. 18. art. 2. quest. 3.* Maior. *dist. 17. q. 2.* Syluest. *Confessor. 1. q. 18.* Ioan. Med. *Ced. de confess. q. de confess. peccat. audientia, quoties subditus confiteri voluerit.* Armilla *verbo, Absolutio. n. 27.*

3. Communior tamen, & vera sententia docet, teneri Parochum administrare Sacramentum subditis, quoties eius administratione grauitèr subditi indigent: quia ex officio tenentur subditis, tanto bono indigentibus prouidere. Censetur autem